

Αθήνα, 20 Ιανουαρίου 2004

Προς:

**κο Πέτρο Ευθυμίου
Υπουργόν Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων**

Θέμα: Εκπαιδευτικά προβλήματα ομοφυλοφίλων

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για αντιμετώπιση κάθε μορφής διακρίσεως εις βάρος πολιτών, σε όποιο χώρο και αν εμφανίζεται, έχω ξεκινήσει σειρά επαφών με οργανώσεις που εκπροσωπούν την κοινότητα LGBT (Lesbian, Gay, Bysexual, Transexual) στην Ελλάδα με στόχο την ανάδειξη των προβλημάτων της κοινότητας και την αντιμετώπισή τους. Με την παρούσα επιστολή, θα ήθελα να σας παρακαλέσω να εξετάσετε και να δώσετε λύση σε ορισμένα από αυτά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συμπολίτες μας μέλη της κοινότητας ΛΟΑΤ.

α) Εισαγωγή μαθήματος σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία

Οι διακρίσεις με βάση το σεξουαλικό προσανατολισμό εδραιώνονται σε προκαταλήψεις και παρανοήσεις, που αντανακλούν την άγνοια της κοινωνίας μας γύρω από το ζήτημα των διαφορετικών σεξουαλικών προτιμήσεων. Η μόνη αντίδραση απέναντι στην άγνοια είναι η γνώση, η ενημέρωση των πολιτών για τη φύση της διαφορετικότητας. Μόνο μέσα από τη γνώση μπορεί να γίνει κοινή πεποίθηση πως οι διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους (βάσει του φύλου, της θρησκείας, της φυλής, του σεξουαλικού προσανατολισμού) δε μπορούν να δικαιολογήσουν καμία διάκριση εις βάρος του «διαφορετικού».

Πιστεύω πως είναι απαραίτητη η ανάληψη πρωτοβουλίας από το Υπουργείο Παιδείας για την εκπαίδευση των μαθητών, από νεαρή ηλικία, στη σεξουαλική αγωγή, κατά προτίμηση μέσω της εισαγωγής μαθήματος σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία. Η συζήτηση με τους εκπροσώπους των οργανώσεων της κοινότητας LGBT κατέδειξε, για πολλοστή φορά, την ελλειπέστατη πληροφόρηση των νέων για σοβαρές διαστάσεις της σεξουαλικής τους υγείας, με αποτέλεσμα να γίνονται εύκολα θύματα των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων. Ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδεται, επίσης, στην ανάγκη καταπολέμησης φαινομένων ρατσισμού και διακρίσεων εις βάρος των ομοφυλοφίλων, μέσω της ενημέρωσης των νέων στο πλαίσιο της σχολικής εκπαίδευσης. Υπενθυμίζω και προηγούμενες προτάσεις μου επί του θέματος, με την από 21 Ιουλίου επιστολή μου.

β) Σεξουαλική ελευθερία καθηγητών

Ένα από τα βασικά προβλήματα που ετέθησαν από τους εκπροσώπους των οργανώσεων LGBT είναι ο φόβος υπό τον οποίο τελούν ομοφυλόφιλοι καθηγητές της δημόσιας εκπαίδευσης απέναντι στην απειλή να ασκηθεί καταγγελία εις βάρος τους για τις σεξουαλικές τους προτιμήσεις. Ιδιαίτερα στην επαρχία, η πρακτική αυτή είναι προσφιλής, με το σκεπτικό πως οι καθηγητές και καθηγήτριες έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν στους μαθητές τους ιδέες και αντιλήψεις που δεν είναι επιθυμητές.

Αποτέλεσμα αυτού είναι να χρησιμοποιείται η εν λόγω απειλή ως μέσο χειραγώγησης των καθηγητών, οι οποίοι υπό το καθεστώς τρόμου αναγκάζονται να κρύβουν ή να θέτουν σε δεύτερη μοίρα την ιδιωτική τους ζωή. Τέτοιες πρακτικές δεν ταιριάζουν σε ένα ευρωπαϊκό κράτος, το οποίο οφείλει να σέβεται και να προστατεύει τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών του. Είναι, επομένως, απαραίτητη η ανάληψη πρωτοβουλιών από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας, ώστε να εξαιρεθούν τέτοια φαινόμενα και να υποχρεωθούν και οι πλέον κακόπιστοι να σεβαστούν το δικαίωμα των συμπολιτών τους στον ιδιωτικό βίο.

γ) Προβλήματα των τρανσέξουαλ στο εκπαιδευτικό σύστημα

Μια ιδιαίτερη κατηγορία πολιτών είναι οι τραβεστί-τρανσέξουαλ, οι οποίοι έχουν συνδεθεί στην κοινή συνείδηση με παραβατικές και περιθωριακές συμπεριφορές (πορνεία, χρήση ναρκωτικών ουσιών κλπ). Δεν εξετάζεται, όμως, σε καμία περίπτωση ποιές προϋποθέσεις έχει δημιουργήσει η κοινωνία μας για την ομαλή ενσωμάτωση αυτού του τμήματος του πληθυσμού, που μετρά σήμερα γύρω στα 3.000 άτομα.

Πρόσφατα, ήρθε στο φως της δημοσιότητας η περίπτωση τριών τραβεστί που, επιθυμώντας να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους στο Γυμνάσιο, επιχείρησαν, το Σεπτέμβριο του 2002, να εγγραφούν στο Εσπερινό Γυμνάσιο-Λύκειο Αγίου Αντωνίου στο Περιστέρι. Η αρνητική απάντηση του Διευθυντή του Γυμνασίου βασίστηκε στο επιχείρημα ότι το σχολείο ήταν πλήρες. Αλλά και η δεύτερη προσπάθειά τους να βρουν σχολείο (Εσπερινό στα Κάτω Πατήσια) δεν είχε αποτέλεσμα, αφού η απάντηση ήταν, για μια ακόμη φορά, πως το σχολείο είναι πλήρες.

Το περιστατικό δεν είναι μοναδικό. Σε άλλη περίπτωση, τραβεστί επεχείρησαν να εγγραφούν σε ιδιωτική σχολή κομμωτικής, σε μια προσπάθεια να εγκαταλείψουν την πορνεία. Και αυτή η προσπάθεια ήταν ανεπιτυχής, καθώς η Σχολή αρνήθηκε την εγγραφή τους.

Καθίσταται προφανές από τα παραπάνω, πως οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι τρανσέξουαλ στην Ελλάδα είναι τέτοιες ώστε δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για να αποφύγουν το περιθώριο. Εφόσον δεν τους δίνεται η δυνατότητα να αποκτήσουν τις βασικές γραμματικές γνώσεις, να ολοκληρώσουν την υποχρεωτική εκπαίδευση ή να έχουν πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση, πώς θα μπορέσουν να αναζητήσουν άλλη δουλειά εκτός από την πορνεία; Χωρίς εκπαίδευση, χωρίς καμία υποστήριξη ούτε καν από την οικογένεια, η εύρεση εργασίας είναι αδύνατη και η πορνεία αποτελεί τη μοναδική λύση.

Το Σύνταγμα της Ελλάδος, στο άρθρο 16, παρ.4, κατοχυρώνει το δικαίωμα όλων των Ελλήνων στη δωρεάν παιδεία, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια. Το ίδιο άρθρο τονίζει την υποχρέωση του Κράτους να ενισχύει τους σπουδαστές που έχουν ανάγκη από βοήθεια ή ειδική προστασία, ανάλογα με τις ικανότητές τους. Οι τραβεστί εντάσσονται

ακριβώς σε αυτή την κατηγορία των σπουδαστών, αφού είναι απαραίτητη η προστασία τους από τις αντιδράσεις που συναντούν στην προσπάθειά τους να μορφωθούν και, γενικότερα, να ενταχθούν ως ισότιμα μέλη στο κοινωνικό σύνολο.

Κύριε Υπουργέ,

Στον αγώνα για την επίτευξη μιας κοινωνίας ίσων ευκαιριών για όλους, οι ρήξεις με κατεστημένα συμφέροντα και αντιλήψεις είναι αναπόφευκτη. Η προσπάθειά μας θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να στοχεύει στην καταπολέμηση των ανισοτήτων και των διακρίσεων, οι οποίες συνιστούν τροχοπέδη στην ανάπτυξη του τόπου μας. Η εκπαίδευση των νέων, χωρίς διακρίσεις, αποτελεί το πιο αποτελεσματικό μέσο για την αντιμετώπιση των οπισθοδρομικών αντιλήψεων στη φάση ακριβώς που διαμορφώνονται, κατά τη νεαρή ηλικία.

Προσβλέποντας στη θετική σας ανταπόκριση,

Με βαθύτατη εκτίμηση,

Άννα Καραμάνου